

عشایر ترکمن و کرد

(تاریخ، مناسبات و چالش‌ها)

در شهرستان مراوه تپه

(نوار مرزی ایران و ترکمنستان)

تالیف:

دکتر اراز محمد سارلی

سرشناسه: سارلی، اراز محمد، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور: عشایر ترکمن و کرد (تاریخ، مناسبات و چالش‌ها) در شهرستان
مراوه تپه (نوار مرزی ایران و ترکمنستان) / تألیف اراز محمد سارلی.
مشخصات نشر: گرگان: مختومقلی فراغی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۲۶۰ ص. ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۵۰۰۰۰۰ ریال ۹-۹۲۲-۵۰۸-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: ایلات و عشایر -- ایران -- مراوه تپه
موضوع: Maraveh tappeh -- Iran -- Nomads
موضوع: کردان -- ایران -- مراوه تپه
موضوع: Maraveh tappeh -- Iran -- Kurds
موضوع: ترکمنان -- ایران -- مراوه تپه
موضوع: Maraveh tappeh -- Iran -- Turkmen
موضوع: مراوه تپه
موضوع: Maraveh tappeh (Iran)
رده بندی کنگره: DSRT-۵۲
رده بندی دیویی: ۹۵۵/۲۱۲۹
شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۰۴۴۰۴
وضعیت رکورد: فیبا

عشایر ترکمن و کرد (تاریخ، مناسبات و چالش‌ها) در شهرستان مراوه تپه

نویسنده: دکتر اراز محمد سارلی
ناشر: مختومقلی فراغی ۰۹۱۱۳۷۰۷۰۰۸
چاپ و صحافی: چاپ افست مختومقلی ۰۹۱۱۲۷۳۳۸۵۰
سال نشر: ۱۳۹۹
نوبت چاپ: اول
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قطع: رقعی
قیمت: ۵۰۰ ۰۰۰ ریال
تعداد صفحات: ۲۶۰
شابک: ۹-۹۲۲-۵۰۸-۹۶۴-۹۷۸

مقدمه/۱۳

فصل اول - ترکمن ها/۱۵

۱. پیدایش ترکمن ها/۱۶
۲. ترکمن صحرای ایران/۲۸
۳. طوایف و جمعیت ترکمن ها/۳۰
۴. تاریخ معاصر ترکمن های ایران/۳۷

فصل دوم - کردها/۴۵

۱. پیدایش اکراد/۴۶
۲. کردها و انتقال آنان به خراسان/۴۸
۳. دلایل کوچ اکراد به خراسان/۵۳

فصل سوم

عشایر کرد خراسان در ترکمن صحرا/۵۹

۱. ارزیابی حضور کردها در ترکمن صحرا/۶۰
۲. کردها پس از قرارداد آخال و تخته قاپوی رضاشاه/۶۲

فصل چهارم

عشایر کرد و مراتع ترکمنستان و ترکمن صحرا/۶۷

- ۱- عشایر کرد خراسان در دوره پهلوی/۶۸

فصل پنجم

- تاریخچه منطقه عشایری مراوه تپه / ۸۱
۱. مراوه تپه و پیدایش عشایر کرد خراسان / ۸۲
۲. مناسبات تاریخی، محلی کرد-ترکمن / ۹۶

فصل ششم

- انقلاب اسلامی و مناسبات عشایر کرد - ترکمن / ۱۰۱
۱. بررسی روابط عشایر کرد و ترکمنان در مراوه تپه / ۱۰۲
۲. بررسی موردی شکایات : شکل و علل اختلافات / ۱۰۴
۳. تحلیل وضعیت عشایر در زیست بوم مراوه تپه / ۱۰۷
۴. پروسه ی کوچ و اسکان عشایر ترکمن - کرد / ۱۰۸

فصل هفتم

- بررسی وضع موجود عشایر در زیست بوم مراوه تپه / ۱۱۱
۱. عشایر ترکمن - کرد از دهه ی ۷۰ تا ابتدای ۱۴۰۰ ش
۱. چالش های امنیتی / ۱۱۸
۲. خدمات عمران و آبادانی / ۱۲۶
۳. اسکان عشایر / ۱۲۹

اساس این کتاب با موضوع مطالعات منطقه ی عشایری مراوه تپه (آجی سو نارلی و...) شکل گرفت. این طرح که در سال ۱۳۷۲ از طرف اداره کل عشایر شرق مازندران (هنوز استان گلستان شکل نگرفته بود) واقع در گنبدکاووس ارائه گردید، توسط دکتر ابراهیم کلتنه و همکاران علمی ایشان از جمله بنده و دکتر مجید اونق، دکتر عبدالحمید نظری، مهندس جلال ایری، دکتر ناظریان و دیگر کارشناسان مرتبط به اجرا در آمد.

این پروژه، از جامع ترین مطالعات تحقیقاتی مربوط به عشایر کوچنده ی کرد خراسان به شمار می رفت. بنده در اجرا متوجه این نکته شدم که می بایست به عشایر ترکمن کوچرو، نیمه کوچرو و یا ساکن منطقه ی مورد مطالعه نیز بذل توجه گردد.

لذا به سهم خود که بخش مطالعات تاریخی را عهده دار بوده ام، مطالعات حوزه ی عشایر ترکمن را یا به پای عشایر کرد خراسان که تنها در هنگام قشلاق به این مناطق آمده، دوباره در ماه دوم بهار برمی گشتند، مورچه توجه بیشتر قرار دادم.

ذکر این نکته خالی از لطف نیست که مطالب این کتاب طی سه دهه اخیر، به تدریج دامنه ی بیشتری یافته، کاملتر گردید.

در این کتاب تاریخچه ی عشایر ترکمن و کرد مورد بررسی بوده و از ابتدای کوچ اجباری کردها در عهد شاه عباس صفوی به خراسان تا به الان که قریب

پنج قرن سپری می شود، مورد عنایت بوده است. همچنین به مناسبات تاریخی، پروسه ی کوچ و اسکان، تحلیل وضعیت عشایر کرد و ترکمن پرداخته ایم.

جا دارد از همه ی کسانی که در این مسیر طولانی تحقیق همکاری خوبی داشته اند، صمیمانه تشکر نمایم در صدر آن استانداری گلستان، اداره کل عشایر استان گلستان، دوست پژوهشگر دکترا براهیم کلتی مجری پروژه مطالعات عشایری مراوه تپه، مدیر کل وقت آقای حیدری و مدیر کل فعلی آقای رضا علیپوری، کارکنان صدیق آن از جمله مهندس قره خاکپور، خلیل بیک محمدی، تاج محمد دوله گلدی و سایر همکاران خدوم آن مجموعه، از فرمانداران گرامی اسماعیل تاجی قره جه، امانگلدی ضمیر، از نهادهای ذیربط مانند اداره کل منابع طبیعی و جنگلهای نیروی انتظامی، آقای شکبیا بخشدار وقت مراوه تپه، عطاخانی رئیس میراث فرهنگی مراوه تپه، حضرتقلی دوجی رئیس آموزش و پرورش مراوه تپه، قاسم دوجی رئیس اداره فرهنگ و ارشاد مراوه تپه، حسام الدین دوجی، داوود قودنه، ابراهیم گرگانلی دوجی، محمدکریم محمدیان، ابوبکر قاری و بسیاری دیگر از کسانی که نامشان مذکور نیفتاد و اما در تکمیل این کتاب یاری نموده اند، کمال تشکر را دارم.

دکتر اراز محمد سارلی

استاد دانشگاه و پژوهشگر تاریخ

گرگان، ۱۵ آبان ۱۳۹۹